

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.4 สรุปผลการวิจัย
- 5.5 อภิปรายผล
- 5.6 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีตามความเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

5.1.3 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,084 คน จากจำนวนโรงเรียน 65 โรง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน จำนวนนี้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีทุกโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนตัวอย่างครูเพื่อให้ได้สัดส่วนที่สมดุลกันในแต่ละขนาดของ

โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 คน/โรงเรียน รวม 66 คน ขนาดกลาง 4 คน/โรงเรียน รวม 180 คน และขนาดเล็ก 3 คน/โรงเรียน รวม 114 คน รวมทั้งสิ้น 360 คน และเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย เป็นจำนวน 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ชั่งประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปัจจัยอื่นๆ โรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกัน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 17 ด้าน

นอกจากนี้ได้ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุม เกี่ยวกับการทำเนินงานการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 17 ด้าน

ส่วนวิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามได้ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
- 2) กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามนิยามศัพท์
- 3) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์ โดย แบบสอบถามดัดแปลงคำน้ำใจจากวิทยานิพนธ์ของ วรรรณรัตน์ หายิดา (2551) และ อับดุลハイดี อะละมาด (2555) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.60 - 1.00 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
- 4) เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
- 5) เสนอเครื่องมือต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ แล้วนำมามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตามนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.66 ผลการวิเคราะห์ทุกข้อมูล IOC เท่ากับ 0.66 - 1.00 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมารวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาก (Cronbach, 1970 อ้างถึง ใน ภัทรพร เกษสังข์, 2549) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ .977 ซึ่งแสดงว่าใช้ได้
- 7) ปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง โรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล

2. ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามจำนวน 65 รวมทั้งหมด 360 ชุด โดยใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ และสัปดาห์ที่ 3-4 ลงไปเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง บางส่วนให้ส่งกลับคืนมายัง ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยมีการติดต่อทางโทรศัพท์เป็นระยะๆจนได้ครบจำนวนแบบสอบถาม 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามได้ดำเนินการโดยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test และ F-test และวิเคราะห์ข้อมูลความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จากแบบสัมภาษณ์โดยใช้ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

5.4 สรุปผลการวิจัย

5.4.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญา ตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78 และรองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อย ละ 2.50 ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 46.94 ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 และ ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 180

คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33 ตามลำดับ

5.4.2 สรุปผลระดับความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .65) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ คือ ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .80) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .74) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.55) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 75) ด้าน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .74) ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .76) ด้านการคัดเลือก หนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .69) ด้านการจัดทำระบบเบี้ยบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = .69) ด้านการพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรห้องถิน คือ ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .78) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .67) ด้านการนิเทศการศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .74) ด้านการแนะนำ คือ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .73) ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = .71) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .80) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา คือ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .68) และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .64) มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในราย ด้านจำแนกเป็นรายข้อมูลรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรห้องถิน ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .78) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนรอบ ข้างเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสาระหลักสูตรห้องถิน ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .75) และน้อยที่สุด คือ สำรวจความต้องการ และความเห็นของชุมชนที่ต่อการพัฒนาหลักสูตรห้องถิน ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .87)

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากำหนดปฏิบัติตามวิชาการอย่างชัดเจนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .85) และน้อยที่สุด คือ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = .72)

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน และควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการเรียนรู้ มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .80) และน้อยที่สุด คือ จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่หลากหลาย ตามความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .70)

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชุมชี้แจงให้ครุทราบถึงรายละเอียดหลักสูตร สถานศึกษามีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .84) และน้อยที่สุด คือ ประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา ($\bar{x} = 3.30$, S.D. = .71)

5. ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษามีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .72) และน้อยที่สุด คือ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = .79)

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กำหนดระเบียบปฏิบัติและแนวทางการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .65) และน้อยที่สุด คือ จัดระบบการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = .61)

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานหรือเผยแพร่การวิจัยทางการศึกษามีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .75) และน้อยที่สุด คือ นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = .98)

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วางแผนการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .83) และน้อยที่สุด คือ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .80)

9. ด้านการนิเทศการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .76) และน้อยที่สุด คือ นำผลการประเมินจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.30$, S.D. = .76)

10. ด้านการแนะนำแนะแนว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วางแผนการจัดกิจกรรมการแนะนำแนะน้าการศึกษาทุกระดับชั้นภายในโรงเรียนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .71) และน้อยที่สุด คือ ประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะนำแนะน้าการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = .69)

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .65) และน้อยที่สุด คือ กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .78)

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วางแผน สำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการแก่ชุมชนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .61) และน้อยที่สุด คือ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = .70)

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการระหว่างสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและนอกเขตพื้นที่การศึกษามีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .76) และน้อยที่สุด คือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = .83)

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์การ ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานบันที่จัดการศึกษาโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วารสารโรงเรียน เอกสารคู่มือต่าง ๆ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .70) และน้อยที่สุด คือ วางแผนการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = .63)

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = .69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ศึกษา และวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .68) และน้อยที่สุด คือ จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ($\bar{x} = 3.41$, S.D. = .67)

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริม ประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอนมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .75) และน้อยที่สุด คือ ปรับปรุง พัฒนา คัดเลือกแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาในทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = .63)

17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = .65) และน้อยที่สุด คือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำ และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = .78)

5.4.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

1) ระดับการศึกษา จากการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะนำ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

2) ประสบการณ์ทำงาน จากการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรห้องถีน ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะนำ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

3) ขนาดโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรห้องถีน ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

5.4.4 สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัจุหานา แนวทางการแก้ไขปัจุหานา และข้อเสนอแนะจากแบบสัมภาษณ์ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การสำรวจความต้องการ และความเห็นของชุมชนต่อการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นไม่ค่อยมีการสำรวจความต้องการ และความเห็นของชุมชนที่ต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เนื่องจาก โรงเรียนและชุมชนโดยส่วนใหญ่ขาดความร่วมมือด้านวิชาการต่อกัน จากสภาพปัจุหานา ดังกล่าว โรงเรียนควรทำการสำรวจความต้องการและความเห็นของชุมชนก่อนการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น เพื่อให้โรงเรียนกับชุมชนเกิดความร่วมมือกันในการกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการที่วางไว้ ยังขาดการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากโรงเรียนเอกชน ยังขาดบุคลากรในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เช่น ศึกษานิเทศ เป็นต้น โรงเรียนจึงควรจัดให้มีศึกษานิเทศสังกัดโรงเรียนเอกชนโดยเฉพาะเพื่อมากำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่วางไว้

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนไม่มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โรงเรียนเอกชนยังขาดความเข้าใจในเรื่องพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้อง โรงเรียนควรสำรวจบริบทของชุมชน และความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการวิเคราะห์หลักสูตรว่ามีจุดบกพร่องและจุดควรพัฒนาอย่างไร จึงขาดการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม เพราะโรงเรียนเอกชนขาดผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงปัญหาของหลักสูตรและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมสมมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ปี

5. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการกำกับติดตาม ดูแล และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนมีมากจนเกินไป จึงทำให้มีเวลาไม่夠สำหรับการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดเวลา หรือมอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจนในการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดจัดระบบการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดโดยองค์กร กระทรวงศึกษาธิการกำหนดโดยองค์กร กระทรวงศึกษาธิการจัดระบบการเทียบโอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดโดยองค์กร กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อจัดระบบเทียบโอนของโรงเรียนให้ชัดเจน และปฏิบัติได้จริง

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ไม่ให้ความสำคัญกับผลงานวิจัยเท่าที่ควร เนื่องจากศาสตราจารย์เป็นศาสตราจารย์ที่ใกล้ตัว จึงทำให้เป็นเรื่องยากในการเข้าถึงผลงานวิจัยของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้บริหารและครูศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเท่าที่ควร ทำให้ไม่มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเอกชนบางโรงไม่ให้ความสำคัญกับการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะใช้ห้องเรียนเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนขาดแหล่งเรียนรู้ที่จะมาช่วยเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ และขาดการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีการวางแผนจัดบรรยากาศต่างๆ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

9. ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในเพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เมื่อทราบผลมาแล้วไม่ได้นำผลไปพัฒนาต่ออยอดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนเอกชน 1 คน สอนหลายวิชา และไม่นิ่ง เช่น ในปีนี้สอนวิชานี้ ปีหน้าสอนวิชาอื่น ตามความขาดแคลนของครูผู้สอน ทำให้ผลการนิเทศที่ได้ในปีนี้ไม่สามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงในปีถัดไปได้ โรงเรียนควรจัดให้ครูหนึ่งคนสอนเพียงแค่หนึ่งวิชาเท่านั้น โดยให้ครบจำนวนชั่วโมงตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการนิเทศติดตาม และผู้บริหารควรจูงใจให้ครูผู้สอนอยู่กับโรงเรียนนานๆ เพื่อลดอัตราการย้ายเข้ามายังอุகอาจของครูโรงเรียนเอกชนและไม่กระทบกับการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้นำผลการนิเทศภายในมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

10. ด้านการแนะนำ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมแนะแนวเท่าที่ควร เพราะขาดบุคลากรทางด้านการแนะนำโดยเฉพาะ จึงทำให้การประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวไม่เป็นไปตามรูปแบบของการแนะนำที่ถูกต้องตามหลักการ เพราะการแนะนำเป็นงานเฉพาะที่ต้องใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ แต่โรงเรียนเอกชนไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญของการแนะนำที่ถูกต้อง จึงทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานและประเมินผล โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการแนะนำโดยเฉพาะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ และผู้บริหารต้องติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หมายความว่า ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบในแต่ละด้านโดยให้ผู้รับผิดชอบไปดำเนินการรวบรวมข้อมูลในแต่ละด้านตามความสามารถโดยขาดการกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง เพราะการประกันคุณภาพภายในคือการประเมินกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานในตัวอยู่แล้ว จึงไม่ได้มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นมีผู้บริหารมอบหมายงานให้บุคลากรไปแล้วควรมีการติดตามและประเมินผลในการประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมกับชุมชนโดยเน้นไปที่ขั้นตอนและวิธีการจัดกิจกรรม ขาดการติดตามประเมินผล เพราะการประเมินผลถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดกิจกรรม ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง แต่โรงเรียนขาดการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ดังนั้nmีโรงเรียนจัดกิจกรรมได้ก็ตามให้มีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จัดการศึกษาเพียงลำพังไม่มีการติดต่อสื่อสารระหว่าง

โรงเรียนอื่น จึงขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพราะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากเนื่องจากโรงเรียนแต่ละโรงมีจุดเด่นและจุดควรพัฒนาที่แตกต่างกัน จึงทำให้การประสานความร่วมมือเป็นไปได้ยาก โรงเรียนเอกชนจึงควรเปิดรับความแตกต่างของแต่ละโรง และประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในและต่างประเทศอย่างจริงจัง

14.ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการวางแผนในการให้บริการวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา เนื่องด้วยโรงเรียนมีกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการภายในโรงเรียนมากพอสมควรอยู่แล้ว จึงไม่มีแผนงานในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนเท่าที่ควร โรงเรียนจึงควรวางแผนการบริการวิชาการแก่ชุมชนไปพร้อมๆ กับการพัฒนาวิชาการภายในโรงเรียน เพราะโรงเรียนต้องอาศัยชุมชนในการพัฒนาด้านวิชาการให้กับผู้เรียน การพัฒนาภายในและภายนอกจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

15.ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการยังไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดความเข้าใจในขอบข่ายหน้าที่อย่างเพียงพอ เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่คิดว่าครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและแนวปฏิบัติอยู่แล้ว จึงไม่จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้กับครูและบุคลากรได้รับทราบ โรงเรียนจึงควรจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการให้ชัดเจน และเท่าเทียมกัน

16.ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีการปรับปรุงและคัดเลือกหนังสือเรียนที่ทันสมัยให้กับผู้เรียนเท่าที่ควร โดยคำนึงถึงความเคยชินจากการใช้หนังสือแบบเรียนเดิมๆ ที่ผ่านมา เนื่องจากหนังสือแบบเรียนที่ทันสมัยและน่าสนใจในปัจจุบันมีต้นทุนในการจัดซื้อสูงกว่าหนังสือเดิมๆ ที่เคยใช้ โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนว่า ต้องการหนังสือเรียนแบบใดที่ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

17.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำ และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างจริงจัง จึงทำให้การปฏิบัติงานในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนเอกชนขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้สื่อและเทคโนโลยียังมีความล้าสมัย เพราะขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนเอกชนควรนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำ และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีให้ทันสมัย กับยุคปัจจุบัน

5.5 การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีข้อค้นพบประการสำคัญดังที่กล่าวในตอนสรุปผลการวิจัยและมีประเด็นอภิปรายดังนี้

5.5.1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1.1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพิพิธภรณ์ เดียวเจริญ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต 1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ วิมล เดชะ (2558.: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นิลวรรณ วัฒนา (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่าการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับอัมพร อินคง (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะถือเป็นงานหลักของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินงานอย่างจริงจังและเต็มที่ อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 39 กำหนดไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปสู่โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนและสังกัดอื่นให้มากที่สุด จึงทำให้สถานศึกษาต้องตระหนักรึ่งความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ รวมถึงการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา เพราะนั้นคือเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

5.5.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่า ระดับการศึกษาไม่ได้ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ เพราะบุคลากรทุกคนมีความตระหนักในการบริหารงานวิชาการมาเป็นอันดับหนึ่ง วิถีทั้งผู้บริหารยังได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของทุกฝ่ายเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายของการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน กันซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย ชูเลิศ (2553 : หน้า 97) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประชากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับ ยุทธนากร วรอรส (2560 : 672) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและบัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 15 (เขื่อนตาเกวว) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพภาวะบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน การสร้างความสัมพันธ์หรือการจัดกิจกรรมย่อมมีความแตกต่างกัน การบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการบริหาร เพื่อพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อุไรรัตน์ ภูคค.ca (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโภ อำเภอท่าคันโภ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อภิชิต สุวรรณย์

(2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบร่วมโดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน พบร่วมสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องมาจากโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านจำนวนบุคลากร งบประมาณ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากการบรรจุครุของโรงเรียนใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับรายรับและรายจ่ายของโรงเรียนโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากย่อมมีจำนวนครุมากกว่า แต่การบริหารงานของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ยอมมีขอบข่ายการบริหารงานที่เหมือนกัน ดังนั้น โรงเรียนที่มีครุมากกว่า ผู้บริหารจึงสามารถจัดครุเข้าไปปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดใหญ่ และขนาดกลางอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ วรารภรณ์ อริยธนพล (2552 : หน้า 175) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบด้านการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด (2560 : หน้า 288) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 - 2 ผลวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม พบร่วมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.5.3 สภาพปัจุหะและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยสรุปตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการศึกษา วิจัยทั้ง 17 ด้านดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนควรทำการสำรวจความต้องการและความเห็นของชุมชนก่อนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้โรงเรียนกับชุมชนเกิดความร่วมมือกันในการกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

โรงเรียนควรจัดให้มีศึกษานิเทศสังกัดโรงเรียนเอกชนโดยเฉพาะเพื่อมากำกับดูแลติดตามการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่วางไว้

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนควรสำรวจบริบทของชุมชน และความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

โรงเรียนควรดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงปัญหาของหลักสูตรและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ปี

5) ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดเวลา หรือมอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจนในการกำกับ ดูแลติดตาม และประเมินการจัดการเรียนการสอนของครุ

6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนควรศึกษาเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อจัดระบบเทียบโอนของโรงเรียนให้ชัดเจน และปฏิบัติได้จริง

7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้บริหารและครุศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน มีการวางแผนจัดบรรยากาศต่างๆให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอย่าง สม่ำเสมอ พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุด

9) ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนควรจัดให้ครุหنجคนสอนเพียงแต่นี่วิชาเท่านั้น โดยให้ครบจำนวนชั่วโมง ตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการนิเทศติดตาม และผู้บริหารควรจุงใจให้ครุผู้สอนอยู่ กับโรงเรียนนานๆ เพื่อลดอัตราการย้ายเข้าย้ายออกของครุโรงเรียนออกชนและไม่กระทบกับการเรียน ของนักเรียน เพื่อจะได้นำผลการนิเทศภายในมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

10) ด้านการแนะแนว

โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการแนะแนว โดยเฉพาะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ และผู้บริหารต้องติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

เมื่อผู้บริหารมอบหมายงานให้บุคลากรไปแล้วควรมีการติดตามและประเมินผลใน การประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมใดก็ตามให้มีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น

โรงเรียนออกชนควรเปิดรับความแตกต่างของแต่ละโรง และประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในและต่างประเทศอย่างจริงจัง

14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนควรวางแผนการบริการวิชาการแก่ชุมชนไปพร้อมๆ กับการพัฒนาวิชาการ ภายในโรงเรียน เพราะโรงเรียนต้องอาศัยชุมชนในการพัฒนาด้านวิชาการให้กับผู้เรียน การพัฒนา ภายในและภายนอกจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนควรจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการให้ชัดเจน และเท่าเทียมกัน

16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียนว่าต้องการหนังสือเรียนแบบใดที่ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

17) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนเอกสารนี้ เต็มตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดทำ และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีให้ทันสมัยกับยุคปัจจุบัน

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการ

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถบริหารวิชาการให้ครอบคลุมตามขอบข่ายงานวิชาการ ควบคู่กับบริการวิชาการแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

1.3 การบริหารงานวิชาการ ควรเน้นในการสร้างความตระหนักรและสร้างความสำคัญในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพัฒนาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

2.3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานการเพื่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การค้นคว้าวิจัยในเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีได้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ผู้วิจัยขอเสนอการวิจัยดังนี้

3.1. ความมีการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในหัวข้อลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากกว่า

3.2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในจังหวัดใกล้เคียงกัน และเปรียบเทียบกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับโรงเรียนของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง เช่นกัน

3.3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้ตามที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ คุณลักษณะผู้นำต่อการบริหารวิชาการ ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นต้น

3.4. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.5. ควรศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี